

การปรับพฤติกรรมการทำงานเพื่อความอยู่รอดในยุค IMF

คันธรส แสนวงศ์*

ความนำ

ในยามที่บ้านเมืองของเราประสบสภาวะทางเศรษฐกิจรัฐบาลพยายามแก้ไขทุกวิถีทาง แต่แนวโน้มจำนวนคนตกงานนับวันจะเพิ่มมากขึ้น คนที่ยังมีงานทำอยู่ทุกวันที่ออกจากบ้านไปทำงาน ก็ยังพกเอาความหวังใจติดไปด้วยว่าเมื่อไปถึงที่ทำงานแล้วจะได้รับของขาว จากเจ้านายหรือไม่ แม้แต่ข้าราชการในกระทรวง ทบวงกรมต่างๆ ซึ่งเป็นกลุ่มอาชีพ ที่คิดว่ามั่นคงที่สุดในปัจจุบันแล้วก็ตาม เพราะนโยบายปฏิรูป ระบบราชการมีมาตรการที่สำคัญๆ เพื่อลดคนล้นงานอยู่หลายมาตรการ โดยเฉพาะมาตรการที่ผู้บังคับบัญชาสามารถให้ข้าราชการที่หย่อนประสิทธิภาพในการทำงานออกได้ถึงแม้ไม่มีความผิดก็ตาม ทำให้ข้าราชการหลายคนก็หนาวๆ ร้อนๆ ไม่ต่างกับกับพนักงานของหน่วยงานเอกชนเท่าใดนัก

ดังนั้น หากทุกคนที่มีความหวาดวิตก ในสถานภาพการทำงานของตนเองจึงต้องพยายามแก้ไขปรับปรุงการทำงานให้รวดเร็วและมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น และการที่จะปรับปรุงการทำงานในส่วนของตนให้มีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้นได้ จำเป็นต้องอาศัยเพื่อนร่วมงานที่เกี่ยวข้องเป็นสำคัญ เมื่อเพื่อนร่วมงานให้ความสนับสนุน ผู้บังคับบัญชาก็ย่อมมองเห็นผลงาน มองเห็นความสำคัญของเรานอกจากจะไม่ต้องถูกออกจางานแล้วบุญพาวาสนาสงอาจจะได้รับ การสนับสนุนให้ได้เลื่อนตำแหน่ง ที่สูงขึ้นได้แต่อย่างไรเล่าจึงจะสามารถสร้างมนุษยสัมพันธ์ที่ดีกับเพื่อนร่วมงานรวมทั้งผู้บังคับบัญชาที่เกี่ยวข้องเพื่อความอยู่รอดในยุค IMF ได้

เทคนิคเพื่อการปรับพฤติกรรม

ในบทความนี้ได้เสนอเทคนิคของการ อยู่ร่วมกันของขงข้อซึ่งฟังดูสั้นๆ ง่ายๆ ดังนี้

การปิดตา การปิดหู การปิดปาก

การปิดตา คือ เมื่อมองเห็นสิ่งไม่ดีของผู้อื่นก็ทำเป็นไม่เห็น มนุษย์เราทุกคนล้วน มีข้อดีและข้อบกพร่องในตัวเองสัญชาตญาณของมนุษย์ส่วนใหญ่มักจะปกปิดสิ่งไม่ดีหรือข้อบกพร่องของตนเอง อยากจะนำเสนอแต่สิ่งดีๆ หากรักจะอยู่ร่วมกันอย่างสันติ เป็นพรรคพวกกันแล้วต้องพยายามมองข้ามสิ่งที่ไม่ดีนั้นเสียยอมรับในส่วนที่ดี

การปิดหู คือ การไม่รับฟังสิ่งไม่ดีของผู้อื่น เป็นธรรมดาของมนุษย์ที่มักจะชอบพูดถึงสิ่งที่ไม่ดีของผู้อื่นมากกว่าสิ่งดี เข้าทำนองไม่ต้องการเห็นเขาเด่นกว่าตัวนั่นเอง ดังนั้น ในการรับฟังข่าวสารใดๆ ก็ตามให้พยายามรับฟังแต่สิ่งที่ดีหลีกเลี่ยงการรับฟังถึงสิ่งไม่ดีถึงแม้ว่าหากได้รับฟังแล้วจะทำให้เกิดระสรวลในอารมณ์ เกิดความสะใจสักๆ ก็ตาม เพราะอาจทำให้ใจของเราเมื่อคิดถึงผู้นั้นเกิดความหวาดระแวงในการทำงานและการปฏิสัมพันธ์ร่วมกันได้

การปิดปาก คือ การไม่พูดสิ่งไม่ดีของผู้อื่น มนุษย์ส่วนใหญ่ชอบการยกย่องชมเชย ซึ่งเป็นสิ่งที่แสดงให้เห็นว่าตนเองยังมีความสำคัญมีความดีเป็นที่รับรู้ของผู้อื่น ดังนั้น หากต้องการให้เพื่อนฝูงรักใคร่ให้ความร่วมมือกับงานของเราก็จงพยายามหลีกเลี่ยงการพูดถึงสิ่งที่ไม่ดีของเขา ให้

* อาจารย์ประจำภาควิชาวิทยาศาสตร์ประยุกต์และสังคม วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ

พูดถึงแต่สิ่งที่ดีสิ่งที่เป็นปมเด่นของเขาก็พอเพราะ เราได้ปิดตาปิดหู ในสิ่งที่ไม่ดีของพวกเขากลับ การปิดปากจะเป็นเทคนิคที่สำคัญลำดับสุดท้ายที่ ฟิงปฏิบัติอย่างเคร่งครัด

หากพิจารณาเทคนิคการอยู่ร่วมกันของ ขงจื๊อดังกล่าวข้างต้นนี้แล้ว จะเห็นว่าเทคนิคนี้ สามารถนำมาปรับเป็นพฤติกรรมเชิงสร้างสรรค์ใน การทำงานอันจะเป็นประโยชน์ต่อตนเอง เพื่อน ร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา และหน่วยงานได้ดังนี้

1. มองผู้อื่นด้วยใจเป็นธรรมไม่จับผิด ไม่ดูถูกผู้อื่น เมื่อมีผู้ต้องการแสดงความคิดเห็น ต้องการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์กร เราต้องมองการแสดงความคิดเห็น การเข้าร่วม ปฏิบัติงานเพื่อช่วยเหลือองค์กรนั้นว่าเป็นการ กระทำที่บริสุทธิ์ใจอย่างเต็มความสามารถที่มีอยู่ และสามารถทำให้งานสำเร็จลงได้ด้วยดี เนื่องจากมนุษย์ทุกคนมีความสามารถและศักยภาพเท่า เทียมกัน

2. คิดแต่เรื่องที่ดีมีประโยชน์ต่อส่วนรวม เช่น คิดแก้ไขปรับปรุงวิธีการทำงาน ให้รวดเร็วมี ประสิทธิภาพมากขึ้น คิดสร้างสรรค์ ผลงานใหม่ ขึ้นมา เพื่อเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงาน และต่อ ประชาชนประเทศชาติโดยส่วนรวม

3. รับฟังอย่างมีสติและมีเหตุผล นั่น คือมีวิจาร์ณญาณในการรับฟังตัดสินสิ่งที่ได้รับฟัง อย่างเป็นธรรม หากเห็นว่าสิ่งที่ผู้เล่า เป็นความ จริงและขัดแย้งกับความถูกต้อง ควรพยายามหา สาเหตุของพฤติกรรมเหล่านั้นและหาวิธีแก้ไขอย่าง ละมุนละม่อมหากไม่แน่ใจในข้อมูลควรพูดให้น้อย และพยายามจับประเด็นและความรู้สึกของผู้พูดให้ ได้ว่าผู้พูดต้องการอะไรและรู้สึกอย่างไรบ้าง

4. ไม่มีอคติและไม่ให้ร้ายผู้อื่นวางใจให้ เป็นกลางต่อทุกคน และทุกสถานการณ์ไม่เข้าข้าง ใครโดยไม่มีเหตุผล ไม่นินทาใส่ร้าย พูดจาโกหก ไม่

นำเรื่องเสียหายของผู้อื่นไปเปิดเผยด้วย

5. ให้ความร่วมมือช่วยเหลือผู้อื่นเสมอ และด้วยความเต็มใจ โดยไม่จำเป็นต้องรอให้เขา ขอให้ช่วยการช่วยเหลืออาจทำได้หลายรูปแบบเช่น การช่วยเหลือเรื่องทรัพย์สิน หน้าที่ การงาน ข้อมูล ข่าวสาร การให้ความคิดเห็นข้อเสนอแนะหรือแม้ แต่กระทั่งการช่วยเป็นกำลังใจ

6. แนะนำสิ่งที่เป็นประโยชน์ให้แก่ผู้ อื่นเสมอ อาจใช้วิธีนำทางเพื่อให้เขาค้นพบ คำ ตอบด้วยตัวของเขาเอง ด้วยการช่วยให้เขามีเป้าหมายที่ชัดเจน หรือช่วยเปิดโอกาสให้เขาได้มีทางเลือกเพิ่มมากขึ้น

7. ไม่มีจิตริษยาและอาฆาต มีความ ยินดีอย่างจริงใจต่อเพื่อนร่วมงานในความสำเร็จที่ ได้รับทุกๆ เรื่องเป็นผู้รู้แพ้ รู้ชนะ อย่างนักกีฬาไม่ อาฆาตพยาบาทเมื่อเป็นผู้แพ้

8. มีความสงบ ไม่โกรธ ไม่พาลผู้อื่น เมื่อเกิดเหตุการณ์ในด้านลบต่อการทำงาน หรือ เมื่อการทำงานไม่ประสบผลสำเร็จ ไม่ควรถาปถือโทษโกรธผู้ใด แต่ควรยอมรับอย่างสงบด้วยความ หนักแน่น และหาทางปรับปรุงตนเองต่อไป

9. มีความเชื่อมั่นในสิ่งที่ดี ไม่หุบเบา เชื่อคำประจบสอพลอควรยึดมั่นในผลงาน และ ยุติธรรมต่อทุกคน จะทำให้เป็นผู้ที่ประสบความสำเร็จ ในหน้าที่การงานได้

10. มีคุณธรรมและมีวินัย คุณธรรม และวินัยเป็นคุณสมบัติที่ดีของผู้ปฏิบัติงานทุกคน โดยเฉพาะวินัยเป็นสิ่งจำเป็นมากสำหรับข้าราชการ ไม่ว่าจะทำอยู่ตำแหน่งใด การรักษาระเบียบวินัยอยู่ในกรอบข้อบังคับ และระเบียบของหน่วยงาน จะ ทำให้ตนเองปลอดภัยในการทำงาน

การมีพฤติกรรมเชิงสร้างสรรค์ที่ได้กล่าว ข้างต้นนี้จะมีส่วนทำให้เพื่อนร่วมงานได้มีโอกาส เรียนรู้และมีพฤติกรรมเชิงสร้างสรรค์ตามไปด้วย

ทำให้เกิดบรรยากาศที่แจ่มใสในการทำงานเกิดเป็น
ทีมงานที่เข้มแข็งมีผลงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ อันจะนำไปสู่ความสำเร็จขององค์การภาพ
พจน์ขององค์การดีขึ้น เนื่องจากสมาชิกขององค์การ
ส่วนใหญ่มีความคิดเชิงสร้างสรรค์สามารถเอาชนะ
คู่แข่งขั้นได้ในที่สุด

พอเห็นแนวทางที่จะไม่ต้องตงงานกัน
บ้างแล้วและหากสนใจจะปรับพฤติกรรมของตนให้
เกิดเป็นพฤติกรรมเชิงสร้างสรรค์ตามที่กล่าวข้าง
ต้นผู้เขียนขอเสนอเทคนิคการฝึกตนเองให้เกิดพฤติ-
กรรมเชิงสร้างสรรค์ของคุณอดุมคิลปี สำราญ-
อาตม์ ซึ่งเสนอไว้ดังนี้

1. ฝึกตนให้เป็นบุคคลที่ยอมรับความ
จริง ไม่คือร์น มีเหตุมีผลรู้จักแยกแยะความผิด
พลาดและความถูกต้องได้ การยอมรับความจริง
ความมีเหตุผลทำให้เกิดความคิดที่เป็นผลดีแก่ตนเอง

2. ฝึกตนให้เป็นบุคคลที่รู้จักละอาย ที่
จะทำผิดทำชั่วในทางพุทธศาสนาเรียกว่า ธรรมะ
ข้อนี้ว่า ทิริโอดตัปะปะ

ทิริ คือ ความละอายใจ ละอายต่อ
ตนเอง เมื่อคิดทำความชั่ว

โอดตัปะปะ คือ ความเกรงกลัวต่อบาป
เกรงกลัวต่อความชั่ว ดังนั้นถ้าคนเรามี ทิริโอด-
ตัปะปะจะเป็นคนที่รู้สึกละอายทุกครั้งที่จะคิดและ
กระทำในทางที่ไม่ดี

3. ฝึกให้เป็นบุคคลที่มีความอดทน อด
กลั้นที่จะไม่กระทำในสิ่งที่ไม่ดีทั้งหลายในทางธรรมะ
เรียกว่า ขันติโสรัจจะ ขันติ คือ ความอดทน อดกลั้น
โสรัจจะ คือ ความสงบ เสถียร มีกิริยาที่เหมาะสม
ดังนั้นเมื่อคนเรามีขันติโสรัจจะ จะทำให้
มีความอดทนและอดกลั้น ไม่กระทำในสิ่งที่ไม่ดีทั้ง
หลาย

4. ฝึกให้เป็นบุคคลที่มีคุณธรรม 4
ประการ สำหรับผู้ครองเรือน ที่เรียกว่าพาราวัส
ธรรม ได้แก่

สังจะ คือ การรักษาความสัตย์มี
ความจริงใจ

ทมะ คือ การรู้จักข่มจิตใจเอาชนะ
จิตใจตนเองเพื่อการกระทำในสิ่งที่ดี

ขันติ คือ ความอดทน อดทนต่อ
ความยากลำบากทั้งปวง

จาคะ คือ การบริจาคทานให้ป็น
สิ่งของแก่ผู้อื่นตามสมควรแก่ฐานะ

5. ฝึกตนให้เป็นบุคคลที่มีวินัย โดยการ
ยอมรับกฎระเบียบและทำตนให้อยู่ในกฎระเบียบ
นั้นด้วยความเต็มใจ ผู้มีวินัยดี คือผู้ที่ประพฤติดี ผู้
ที่ประพฤติดีย่อมเป็นผู้คิดในสิ่งที่ดีๆ และผู้ที่ดีแต่
สิ่งที่ดีๆ จึงเป็นผู้มีความคิดเชิงสร้างสรรค์

6. ฝึกตนให้เป็นบุคคลที่รู้จักเอาใจเขามา
ใส่ใจเรา ย่อมเป็นธรรมดาของมนุษย์ที่จะยอม รับ
แต่สิ่งที่ดีที่พอใจ สิ่งใดที่เราพอใจคนอื่นย่อมพอใจ
ด้วย สิ่งใดที่เราไม่ชอบคนอื่นก็คงไม่ชอบด้วย เมื่อ
รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเราก็จะมีพฤติกรรมหรือการ
กระทำ การกระทำที่ทำให้ตัวเราและคนอื่นพอใจ
ด้วย

7. ฝึกให้เป็นบุคคลที่มีจิตใจสะอาดคิด
แต่สิ่งดีๆ ด้วยการฝึกให้เป็นคนอารมณ์ดีเยือกเย็น
เป็นประจำหากเป็นคนอารมณ์ดี จิตใจ สะอาด ก็
จะมองทุกอย่างเป็นสิ่งดีเสมอ มีผลทำให้พฤติกรรม
ที่แสดงต่อผู้อื่นเป็นพฤติกรรมที่สร้างสรรค์

ความสรุป

หากทุกท่านสามารถปรับพฤติกรรมการทำงานให้เป็นพฤติกรรมเชิงสร้างสรรค์ตามแนวทางและเทคนิคที่ได้กล่าวมาข้างต้นนี้ จะทำให้ท่านเป็นบุคคลที่มีประสิทธิภาพเป็นที่ต้องการขององค์กร ได้แก่ ยอมรับความจริง รู้จักกะลាយ มีความอดทน เป็นผู้มีความซื่อสัตย์ มีระเบียบวินัย รู้จักเอาใจเขามาใส่ใจเรา มีจิตใจที่สะอาดคิดแต่สิ่งดี ๆ แล้วเชื่อว่าท่านคงออกจากบ้านไปทำงานได้อย่างมีความสุขไม่ต้องหวาดระแวง กลัวว่าจะไม่เป็นที่ต้องการ ขององค์กรอีกต่อไป

บรรณานุกรม

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี หนังสือด่วนที่สุดที่ นร 0205/ว.80 ลงวันที่ 30
เมษายน 2541 เรื่องการปฏิรูประบบราชการ อุดมศิลป์ สารานุกรม
นักบริหาร ปีที่ 16. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิชย์, 2539